

Kommunfullmäktige

Förslag om stadsdelsvärdar i Borås centrala delar

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Kommunstyrelsen föreslås besluta att:

- Arbetslivsnämnden ges i uppdrag att i enlighet med förslaget anställa åtta stadsdelsvärdar och två teamledare som skall arbeta i Borås centrala delar i syfte att öka tryggheten

Att finansiering, 1,3 mkr för 2021 och 2,5 mkr för 2022, ska ske genom att Arbetslivsnämnden tillförs 3,8 mkr från Kommunfullmäktiges tilläggsbudget till Kommunstyrelsen 2021 för brottsförebyggande åtgärder.

Att uppdra Kommunstyrelsen att ansöka hos Polismyndigheten om att områdena Resecentrum och Södra torget ska utgöra paragraf-3 platser i enlighet med Lagen om ordningsvakter.

Sammanfattning

Tryggheten i Borås centrala delar påverkas dels av olika former av händelser såsom grova vålds- och tillgreppsbrott, dels av otrygga miljöer där individer samlas och där det i vissa fall begås brott och ordningsstörningar.

Kommunstyrelsen har i november 2020 av denna anledning beslutat om finansiering av kamerabevakning i Borås centrala delar.

I stadsdelarna Hässleholmen, Norrby och Sjöbo har sedan ca 3 år stadsdelsvärdar funnits på plats för att öka tryggheten och för att finnas till hands för invånarna. De är flexibla och används på platser och vid företeelser där de behövs som bäst inom stadsdelen.

Det föreslås att stadsdelsvärdar, med samma organisering och koncept används i Borås centrala delar ”från Pinocchio till Knalleland för brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser.

Ärendet i sin helhet

Bakgrund

Under sensommaren och vintern 2020 inträffade ett antal grova våldsbrott och personrån i centrala Borås. Flera av dessa är enligt polisen ett resultat av olika former av konflikter mellan de kriminella nätverk som finns i Borås. Dessutom har olika platser i centrala Borås utgjort och utgör samlingsplatser för individer som i vissa fall begår olika former av brott och ordningsstörningar. Sådana platser är bland annat Resecentrum, Södra Torget, Stora torget samt utmed olika stråk genom staden. Både platserna och närvaron varierar över tid.

På grund av den ökande otryggheten bland invånarna fattade Kommunstyrelsen i november 2020 beslut om och finansiering av kamerabevakning i Borås centrala delar. Underlaget och utredningen är klar kring kamerabevakning riktad mot Resecentrum och Södra Torget och kamerabevakningen bedöms vara i drift före midsommar 2021.

Enligt forskning är det av vikt att kamerabevakning kompletteras med andra brotts- och trygghetsskapande åtgärder för att nå bäst effekt.

Arbetslivsnämnden har sedan ca tre år tillbaka organiserat Stadsdelsvärdar på framförallt stadsdelarna Hässleholmen/Hulta, Norrby och senast på Sjöbo. De har arbetsmarknadsanställningar och deras uppdrag är att finnas till hands för att öka tryggheten i stadsdelarna och att samverka både med civilsamhället såväl som med andra myndigheter i det trygghetsskapande arbetet. De arbetsleds av teamledare i varje område under ledning av enhetschef.

Deras arbetssätt och organisering är väl beprövat och har under den tid de varit aktiva uppnått bra resultat. Några av framgångsfaktorerna är att de är flexibla och kan styras till de platser och händelser på stadsdelarna där de behövs som bäst samt att de är flerspråkiga vilket innebär att de kan möta invånarna på deras hemspråk.

Stadsdelsvärdarna har inte befogenheter som ordningsvakter och har ingen formell befogenhet att ingripa. De har dock erhållit utbildning och information från både Polisen och Stadsledningskansliets avdelning Centrum för kunskap och säkerhet (CKS) i exempelvis bemötande vid hot och våld. De får en kontinuerlig information från lägesbilder och annan samverkan angående händelser och utveckling kring otrygga platser och aktuella händelser som kan påverka tryggheten. De utgör också en viktig del i själva lägesbilsarbetet genom deras inrapporteringar om händelser och företeelser på stadsdelarna.

Nuvarande stadsdelsvärdar har vid ett antal tillfällen använts i det trygghetsskapande arbetet i Borås centrala delar och det finns en vana i att arbeta tillsammans med till exempel polis och Individ- och familjeomsorgsnämndens fältverksamhet vid större evenemang såsom sommartorsdagar, insparkar samt på bussar i lokaltrafiken. Stadsdelsvärdarna har dessutom under julhelgen 2020 varit behjälpliga för cityhandlarna med att

uppmåna kunder och besökare att hålla avstånd med tanke på smittorisker, något som var mycket uppskattat av cityhandlarna.

Förslag och organisation

Genom att använda stadsdelsvärdar i Borås centrala delar under samma organisation och koncept som de används i våra stadsdelar skulle detta innebära en möjlighet att öka tryggheten i Borås centrala delar eller geografiskt ”mellan Pinocchio och Knalleland”. Stadsdelsvärdar skulle också vara ett viktigt komplement till den kamerabevakning i Borås centrala delar som Kommunstyrelsen beslutat om.

För att bemanna Borås centrala delar med stadsdelsvärdar med samma organisering och koncept som tidigare bedömer Arbetslivsnämnden att åtta nya stadsdelsvärdar behöver rekryteras som arbetsmarknadsanställningar från Arbetsförmedlingens prioriterade grupper. Utöver dessa åtta rekryteras två personer för en arbetsledande funktion (teamledare).

Stadsdelsvärdarna i centrum ges samma utbildning och information som övriga stadsdelsvärdar men också med utbildning och information om de i centrum specifika förhållandena. De kommer alltid att arbeta två och två med en teamledare i tjänst samt i skiftestjänstgöring under de tider som för tillfället är relevanta för att öka tryggheten.

Arbetslivsnämnden bedömer att om det beslutas om stadsdelsvärdar i centrum kan de vara utbildade och på plats senast september månad 2021.

Budget

Genom att rekrytera från Arbetsförmedlingens prioriterade grupper, så kallade arbetsmarknadsanställningar ges långtidsarbetslösa personer en viktig arbetslivserfarenhet.

Kostnaden för stadsdelsvärdar i centrum enligt detta förslag beräknas till 1,3 mkr för 2021 och 2,5 mkr för 2022. I kostnaden inryms förutom personalkostnader kläder, telefoner och personlarm samt Ob-ersättning samt el-cyklar för förflyttningar och eventuella lokalkostnader.

Om förslaget ska kunna genomföras måste Arbetslivsnämnden tillföras 3,8 mkr då kostnaden inte ryms inom nämndens budget.

Finansiering

Kommunstyrelsen har fått 5 mkr från Kommunfullmäktiges tilläggsbudget 2021 för bland annat brottsförebyggande åtgärder. CKS budget har 2021 förstärkts med denna summa. Det föreslås att kostnaden för stadsdelsvärdar i centrum, 3,8 mkr, finansieras från tilläggsbudgeten för brottsförebyggande åtgärder .

Beslutsunderlag

1. Stadsdelsvärdar i citykärnan, 2021-05-10 Arbetslivsförvaltningen

Samverkan

Arbetslivsnämnden

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Arbetslivsnämnden

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen